

Spravodajca 05/2018

V tomto Spravodajcovi Vám chceme poskytnúť vybrané informácie týkajúce sa novely zákona 222/2004 Z.z. o DPH (ďalej ZDPH), ktorá bola parlamentom schválená v novembri 2018.

Novela ZDPH prináša opatrenia, ktoré majú zjednodušiť a podporiť podnikateľské prostredie a tiež opatrenia, ktoré majú zabezpečiť lepší výber DPH.

Vybrané opatrenia podporujúce podnikateľské prostredie

Zrušenie zábezpeky na daň

Novela ZDPH od d 1.1.2019 vypúšťa možnosť žiadať pri registrácii k DPH zloženie zábezpeky na daň. Prechodné ustanovenia novely rušia aj všetky účinné rozhodnutia o zložení zábezpeky na daň, ktoré boli vydané do 31.12.2018. Zábezpeky, ktoré boli zložené na účet daňového úradu do 31.12.2018 a neboli použité na úhradu nedoplatku na dani, vráti správca dane do 28.2.2019.

Nová definícia pre posudzovanie obratu pre účely registrácie k dani

Novela nahrádza v definícii obratu pojmy „výnosy (príjmy)“ pojmom „hodnota dodaných tovarov a služieb“, čo znamená, že do obratu sa zahrnie reálna hodnota dodaných tovarov a služieb. Na základe novej definície sa do obratu nezahrnú platby, ktoré boli prijaté pred dodaním tovaru a služby.

Zníženie sadzby DPH na ubytovacie služby

Znížená sadzba DPH vo výške 10% sa od 1.1.2019 bude vzťahovať na ubytovacie služby s kódom 55 Nariadenia CPA. V tejto súvislosti sa zavádza nová príloha č.7a.

10% daň sa bude vzťahovať na nasledovné služby:

- hotelové a podobné ubytovacie služby
- turistické a ostatné krátke ubytovacie služby
- prevádzka táborísk, rekreačných a dovolenkových kempov
- ostatné ubytovacie služby (ubytovanie v študentských internátoch, v ubytovniach pre robotníkov a pod.)

Úprava pravidiel pri tuzemskom prenose daňovej povinnosti

Úprava pravidiel sa týka transakcií pri určitých komoditách (vybrané poľnohospodárskych výrobkov, vybrané kovy a výrobky z kovov); v zmysle novely sa prenos daňovej povinnosti nebude uplatňovať pri dodaniach, u ktorých dodávateľ vystavuje zjednodušenú daňovú faktúru.

Vybrané opatrenia, ktoré majú zabezpečiť lepší výber DPH

Cezhranične poskytovaný finančný lízing

Novela vypúšťa pravidlo reciprocity pri posudzovaní, či cezhranične poskytovaný lízing predstavuje dodanie tovaru alebo poskytnutie služby. Po 1.1.2019 odovzdaním tovaru sa má za to, že došlo k dodaniu tovaru do iného ČŠ (oslobodené dodanie) alebo nadobudnutiu tovaru z iného ČŠ a to bez ohľadu na to, ako bude takáto transakcia posúdená v druhom štáte, do ktorého alebo z ktorého sa finančný lízing poskytuje.

Poukazy

Novela zavádza nové pravidlá uplatňovania DPH pri dodaniach tovarov a služieb, ktoré sa dodávajú za poukazy. Tieto pravidlá sa netýkajú tzv. zľavových poukazov, ktoré oprávňujú držiteľa poukazu na zľavu z nákupu, ale nie je v nich obsiahnutý nárok držiteľa na získanie tovaru alebo služby výmenou za poukaz.

Novela ZDPH v svojej úprave zavádza 2 typy poukazov, tzv. jednoúčelový a tzv. viacúčelový poukaz.

O jednoúčelový poukaz ide, ak v čase vystavenia poukazu je známe miesto dodania tovaru alebo služieb, na ktoré sa tento poukaz vzťahuje ako aj sadzba DPH. Ako príklad sa uvádza poukaz na ubytovanie v ktoromkoľvek hoteli, konkrétnej hotelovej sieti na Slovensku, pretože v tomto prípade bude známe miesto poskytnutia služby a tiež sadzba DPH.

Každý prevod jednoúčelového poukazu zdaniteľnou osobou sa považuje za dodanie tovaru alebo služby, na ktoré sa poukaz vzťahuje; daňová povinnosť teda vzniká pri každom prevode jednoúčelového poukazu. Skutočné dodanie tovaru alebo služby za jednoúčelový poukaz sa už nepovažuje za dodanie, ktoré podlieha dani; pri skutočnom dodaní tovaru alebo služby za jednoúčelový poukaz teda daňová povinnosť nevzniká.

Ak v čase vystavenia poukazu nie je možné jednoznačne posúdiť miesto dodania tovaru alebo služby a sadzbu DPH, jedná sa o viacúčelový poukaz. Ako príklad sa uvádza poukaz na ubytovanie v ktoromkoľvek hoteli, konkrétnej hotelovej sieti v Čechách a na Slovensku, pretože v tomto prípade bude miesto poskytnutia služby a sadzba DPH známa až pri poskytnutí služby výmenou za poukaz.

Predmetom dane je skutočné dodanie tovaru alebo služby za viacúčelový poukaz. Prevod, alebo prevody viacúčelového poukazu nie sú predmetom dane. Ak prevod viacúčelového poukazu zabezpečuje tretia zdaniteľná osoba (napr. marketingová alebo distribučná spoločnosť), iná ako dodávateľ tovaru alebo služby, táto reklamná alebo distribučná služba je samostatne predmetom dane.

Zmena pravidiel pri dodaní stavby a prenájme nehnuteľností

V ZDPH § 38 – Dodanie a nájom nehnuteľností zavádza novela dve zásadné zmeny:

1. pri zdaňovaní dodania stavby resp. jej časti, ktorá je určená na bývanie (byt, rodinný dom, bytový apartmán) a ktorá spĺňa podmienky na oslobodenie, novela zrušila možnosť zdaňovať prevod. To, či je stavba resp. jej časť určená na bývanie, vyplýva z kolaudačného rozhodnutia;
2. pri prenájme nehnuteľností novela zrušila možnosť zdaňovať prenájom nehnuteľnosti, ktorá je určená na bývanie. Z uvedeného vyplýva, že prenájom nehnuteľnosti na bývanie je vždy oslobodený od dane. Táto zmena sa týka zmlúv uzatvorených po účinnosti zákona. Ak k zmluvám, ktoré boli uzatvorené do 31.12.2018, budú po 1.1.2019 uzatvorené dodatky na základe ktorých nevznikne nový záväzkový vzťah, tieto zmluvy sa budú aj naďalej posudzovať podľa znenia zákona platného do 31.12.2018.

Novela zákona dopĺňa podmienky na oslobodenie a okrem 5 ročnej lehoty plynúcej od prvej kolaudácie počas ktorej prevod nehnuteľnosti povinne podlieha DPH, zavádza podmienku

zdaňiť prevod v lehote 5 rokov od kolaudácie k zmene účelu jej používania aj u staršej stavby, ak k zmene účelu jej používania dôjde za predpokladu, že náklady na stavebné práce budú predstavovať najmenej 40% hodnoty stavby pred začatím stavebných prác alebo dodanie zrekonštruovanej stavby za predpokladu, že stavebné práce predstavujú najmenej 40% z hodnoty stavby pred začatím prác.

Ak sa teda povolí zmena užívania resp. zmena účelu užívania bytu, apartmánu alebo nebytového priestoru, ku ktorej došlo v dôsledku vykonaných stavebných prác a náklady na tieto stavebné práce budú najmenej 40% z ich hodnoty pred začatím stavebných prác, na účely oslobodenia od dane sa bude pri ich dodaní brať kolaudácia, ktorou sa povolí zmena užívania resp. zmena účelu užívania bytu, apartmánu alebo nebytového priestoru.

Podľa dôvodovej správy k novele zákona sa navrhuje, aby základným ukazovateľom pre porovnanie hodnoty stavby pred prestavbou bola hodnota stavby na voľnom trhu, ktorá zohľadňuje umiestnenie stavby a časové kritérium.

Ostatné zmeny

V skratke uvádzame ďalšie zmeny, ktoré prináša novela ZDPH:

- spresňuje opis dane na vstupe u investičného majetku nadobudnutého formou finančného prenájmu;
- rozširuje mechanizmus úpravy odpočítanej dane z dôvodu zmeny rozsahu použitia hmotného investičného majetku, pri kúpe ktorého bola odpočítaná daň len vo výške zodpovedajúcej rozsahu použitia tohto majetku na podnikanie
- novela zavádza nové záznamové povinnosti týkajúce sa dodaní služby s miestom dodania v treťom štáte, dodaní podľa § 15 ods. 1 v inom členskom štáte, ktorá je oslobodená od dane, dodaní služby s miestom dodania podľa § 16 ods. 1 až 4, 10, 11 v inom členskom štáte a dodaní tovaru s inštaláciou alebo montážou s miestom dodania v inom členskom štáte, ak sa preprava tohto tovaru začala v tuzemsku. Dôvodom pre zavedenie záznamovej povinnosti je, že tieto dodania nie sú uvedené ani v daňovom priznaní DPH, ani v kontrolnom a súhrnnom výkaze a teda finančná správa potrebuje pri preverovaní výšky odpočítanej dane poznať ich obsah.

Materiál uvedený v tomto Spravodajcovi má len informatívny charakter a nenahrádza právne a daňové poradenstvo. Ak by došlo pri použití týchto všeobecných informácií k nesprávnej interpretácii, nemôžeme znášať zodpovednosť za prípadné chyby a nezodpovedáme za žiadne škody, ktoré by mohli vzniknúť ich použitím. Pri riešení konkrétnych záležitostí Vám odporúčame obrátiť sa na pracovníkov našej kancelárie.